

Nr 163.

Av herr **Månsson m. fl.**, om upphävande av tullsatserna å malen och omalen spannmål m. m.

Spannmålstullarna bilda för ett lands arbetarbefolkning en tredubbel börda. För det första minska de liksom alla tullar totalresultatet av landets ekonomiska produktion, i det att landets produktiva krafter över hövan tvingas in på till sist mindre givande områden och bort från sådana produktiva grenar, där de, under det mellanfolkliga arbetets fördelning, skulle åstadkomma ett vida större belopp av värden eller nyttigheter. För det andra skapas genom det ständiga utvidgandet av jordbrukets produktionsmarginal, delvis på arbetslönernas bekostnad, en förhöjd jordränta och landets arbetare få alltså nöja sig med en mindre del av den i förväg redan avknappade produktionssumman. Slutligen utgör brödfödan, som bekant, en relativt vida större post på arbetarens än på de bättre situerade klassernas hushållsräkning, vadan det genom tullarna höjda priset på spannmål kommer att särskilt hårt drabba arbetarna i deras egenskap av konsumenter.

De intressen, som gagnas av dessa tullar, äro endast och allenast jordägarnes och bland dessa endast i verkligheten de större jordägarnes. Jordbruksarbetaren har liksom alla andra arbetare endast skada av spannmålstullarna, brukaren av andras jord likaså i den mån arrendetiden utgår och en oundviklig stegring av arrendet blir följden, den lille jordägaren, med andra ord, småbrukaren, är i det väsentliga att uppfatta som en arbetare och delar i så måtto alla andra arbetares lott; spannmålstullarnas skadlighet för honom visar sig däri, att genom den ökade jordräntan jordens saluvärde blir så högt, att han icke kan förskaffa sig det mått av jord, som skulle vara behöfligt för det bästa möjliga utnyttjande av hans egen eller hans familjs arbetskraft.

Ett avlyftande av dessa tullar är därför en oavvislig fordran.

Under det nu rådande kriget har den 23 december 1914 spannmålstullarna suspenderats för viss tid. Denna suspension har sedan upprepats eller utvidgats i kungl. kungörelserna av den 28 maj, 23 juli, 27 augusti, 23 september, 29 oktober, 22 november och 30 december 1915; vidare av den 30 juni, 23 sept. och 30 december 1916. Enligt den senaste kungörelsen äro de suspenderade till den sista juni 1917.

Dess värre torde man kunna motse att omkring tiden för krigets avslutande och kanske dessförinnan en livlig agitation för spannmålstullarnas återkraftträdande skall komma att utvecklas, icke endast från storböndernas sida utan även från deras, vilka i egenskap av kvarnägare och privatjobbare skola söka att vid krigets slut (efter mönster av vad som skedde vid tullarnas införande vid 1880-talets början och deras förhöjande vid mitten av 1890-talet), kasta in största möjliga mängd spannmål i landet för att sedan kunna tillgodogöra sig tullarnas belopp.

Emellertid är det svenska folkets majoritet för länge sedan uttrötad på att utplundras till förmån för ett litet storbondefåtal på det sätt som skett genom spannmåls- och mjöltullarna sedan 1888. Det måste betecknas som oförlåtligt, att ett besittande fåtal använder sin offentliga maktbefogenhet till att slå ner de icke maktutövande till skattskyldiga trälar under sig, sålunda i samhället skapande en rik, skatteutkrävande klick och en fattig massa, skattskyldig under det förmögna fåtalet. I trettio år har hela den brödköpande allmänheten innanför tullmurarna hållits inestängd på tullskyddssystemets tukthusområde, där den avtvingats 6 kronor 50 öre i extra skatt till de rika våldsverkarna för varje säck mjöl de måst använda till mat åt sina barn. De djupa leden av Sveriges folk vilja absolut icke vara med om ett sådant system. Varken deras heder och självkänsla eller deras kassa tillåta dem att längre tolerera en så förnedrande och betungad ställning.

Därtill kommer att detta tullsystem efter kriget säkert kommer att bli långt mer tryckande än det någonsin varit förut. Europas skördar komma att för årtionden framåt bli sämre än de varit före krigets början, den manliga ungdomen är till stor del slaktad, stora grupper av folken ha genom hunger och umbäranden av alla slag fått sin arbetskraft för alltid nedsatt eller blivit förslöade, häststocken har ofantligt decimerats, ogräs och vanskötsel har på många håll tagit överhanden över den förra kulturen och man får kanske räkna med ett årtionde, innan de krigförande ländernas jordbruk kommer i samma ställning som det var före krigets utbrott. I dessa länder kommer man därtill att, när samfärdseln åter blir fri, ivrigt

riva åt sig vad man kan få av Amerikas och Indiens skördar. Så långt köpförmågan sträcker sig kommer man vidare icke att nöja sig med bara det dagliga behovet. Den generation, som levat i årtal under halvhunger kommer att under större delen av sitt återstående liv vara i en sådan sinnesförfattning, att den icke kommer att nöja sig med de födoämnen den kan förbruka för dagen utan kommer att behärskas av en mani att girigt samla sig ett förråd av sådana för att möjligast trygga sig för framtiden. På grund härav blir marknaden långt svårare att mätta efter kriget än den annars skulle vara utan denna mani, och priserna här hemma komma i anledning därav att hålla sig uppe i det orimliga, om vi i vårt land ytterligare skola dragas med tullarnas tunga ovanpå de höga marknadsprisen och de svindlande frakterna.

På grund av det framförda hemställes,

att riksdagen måtte

a) besluta upphäva tullsatserna å spannmål, omalen och malen, till följd varav rubrikerna 74—79 i tulltaxan skulle erhålla följande ändrade lydelse:

Spannmål:

Omalen:

*74. råg, vete och korn, ävensom ärter och bönor tjänliga till människoföda	fria
*75. havre ävensom vicker, sojabönor samt andra ärter och bönor, ej till nästföregående ru- brik hänförliga	»
76. malt, även krossat	fritt
77. majs	fri
78. andra slag	fria

Malen:

**79 a. gryn av havre	fria
*79 b. gryn, andra slag, mjöl, alla slag, ävensom mjöl av arrowrot och andra vegetabilier, ej till annan rubrik hänförligt	fria
b) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att de under tulltaxans rubriker 74—79 b upptagna tullarna å oma-	

len och malen spannmål måtte även för tiden från och med den 1 juli 1917 till innevarande års slut upphävas.

Stockholm den 25 januari 1917.

Fabian Månsson.

Thure Widlund.

Rikard Eronn.

Ernst Hage.

C. Winberg.

Ivar Vennerström.

K. Lundberg.

*C. O. Johansson,
Sollefteå.*

Ernst Lindley.

Christian Ericson.
